

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo krypties (šakos) kodas	Fakultetas	Katedra
Leksinė semantika	Filologija 04H	Filologijos	Lietuvių kalbos
Studijų būdas	Valandų skaičius	Studijų būdas	Valandų skaičius
paskaitos	-	konsultacijos	6
individualus	180	seminarai	2
Kreditų skaičius	5		

Dalyko anotacija

Tai teorinis kursas, kuris aprėpia pačias svarbiausias žodžių reikšmių tyrimo problemas: semantikos mokslo ištakas, šaltinius, šio mokslo kelią nuo XIX a. pabaigos iki šių dienų. Studentai turi susipažinti su žinomiausiomis semantikos mokyklomis (generatyvine, interpretacine, komunikacine, konceptualine semantika), jų filosofiniu pagrindu, atsiradimo ir gyvavimo prielaidomis, L. Hjemslevo, L. Vitgenšteino, Č. Čeifo, A. J. Greimo, J. Zavadovskio, V. Vinogradovo, S. Apresiano ir kitų įtaka semantikos mokslo raidai. Būtina suvokti reikšmės, prasmės, vertės sąvokas, mokėti sugretinti daugelį koncepcijų, pasirinkti, kam teikti pirmenybę lingvistiniame tyrime. Reikia suprasti, kad atskiro žodžio reikšmė gali būti tiriama ir kaip kalbos sistemos, ir kaip kalbėjimo vienetas, kad žodis gali įeiti į kelių pakopų ir tipų sistemas, kur jo reikšmė tiriama kaip nominacinio vieneto turinys, ir žodis gali būti vartojamas tekste, kur jo reikšmė priklauso nuo to teksto partnerių. Būtina išmanyti plačiai suprantamos komponentinės analizės ir kognityvinės semantikos metodikas ir mokėti jas taikyti leksikografijoje, ypač sprendžiant polisemijos ir homonimijos problemas.

Pagrindinė literatūra

1. Apresjan J. *Leksičeskaja semantika*. Moskva. 1974 (pakart.leid. 2001)
2. Gudavičius A. *Gretinamoji semantika. Šiauliai. 2007*
3. Jakaitienė E. *Leksinė semantika*. V. 1988.
4. Jackson H., Ze Amnela E. *Words, Meaning and Vocabulary*. London / New York. 2001
5. Kobozeva I. *Lingvističeskaja semantika*. M. 2000
6. Saeed J. *Semantics*. Blackwell Publishers Lt. 2000

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Evalda Jakaitienė	prof.	habil.dr.	<p>Knygos: 1) Leksikografija. <i>Monografija</i>. V.: 2005 2) Žodynų istorijos apybraiža. V.: 2006</p> <p>Straipsniai: 1) Semantisk informasjon i tospråklige ordbóker (med utgangspunkt i Litauisk-norsk ordbok) / Sturla Berg-Olsen. – LexicoNordica 11, 2004, s. 117-132 2) Fonetinių duomenų laukas aiškinamuosiuose žodynuose. – Baltu filologija, Rīga, XIV (2), 2005, p. 57-66 3) Sintaksinių duomenų laukas aiškinamuosiuose žodynuose. – Aiškinamųjų bendrinės kalbos žodynų aktualijos. V.: LKI leidykla, 2006, p. 92-104 4) Semantizacija dvikalbėje leksikografijoje. – Kalbos vienetų semantika ir struktūra. Klaipėda, KU leidykla, 2006, p. 59-63 5) Dėl daugiareikšmiškumo ir sinonimijos santykio. – Res Humanitariae: Klaipėdos un-to mokslo darbai, KU leidykla, 2007, p. 36-45</p>
Patvirtinta Filologijos fakulteto taryboje 2009.05.29; protokolo nr. 51			
Dekanas doc. dr. Antanas Smetona			

